

ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ ЗАЦІКАВЛЕНИХ СТОРІН ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ EVENT-ПРОЕКТУ

А. В. Євдокимова¹, к.т.н., старший викладач кафедри управління,

Г. І. Ключова², студент

Д. С. Лантушенко³, студент

¹⁻³Сумський державний університет,

Вул. Римського-Корсакова, 2, 40007, м. Суми, Україна;

У роботі розглянуто специфічність event-проектів, визначено основних зацікавлених сторін при їх реалізації. Проаналізовано принципи моделювання життєвого циклу проекту для державних та проектно-орієнтованих організацій. Досліджено особливості взаємодії зацікавлених сторін при реалізації event-проекту.

Ключові слова: *зацікавлені сторони, взаємодія, життєвий цикл, методологія, event-проект.*

DOI: 10.21272/1817-9215.2018.1-07

АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ

В українському суспільстві, яке обрало європейський шлях розвитку, дуже багато чого змінилося за останні роки. Найбільші соціальні інститути – влада, бізнес та громада – суттєво переглянули можливості співпраці. Якщо раніше головною метою кожної з них було вирішення лише власних питань, то сьогодні все більше уваги приділяється наслідкам такої взаємодії та налагодженню співпраці для досягнення довгострокових стратегічних цілей. Однією з головних причин початку рівноцінного діалогу між владою та бізнесом безумовно стала реформа децентралізації. Влада на місцях отримала не лише більше повноважень, але й обов'язків, що спровокувало появу нових механізмів співпраці з різними зацікавленими сторонами розвитку конкретної адміністративної одиниці.

Враховуючи досвід європейських країн, одними з перших на шлях такої співпраці з місцевими органами самоврядування стали представники малого бізнесу, оскільки саме вони мають гнучкі системи управління та здатні швидко реагувати на ринкові зміни. Оскільки і влада, і представники малого бізнесу зацікавлені в інформуванні суспільства про позитивний досвід такої взаємодії, то окремої уваги все частіше потребують промоційні проекти. Event-проекти не лише здійснюють підтримку великих інвестиційних проектів, але й можуть бути самодостатніми одиницями при створенні позитивного іміджу конкретного міста або регіону.

У вітчизняній науковій літературі питання взаємодії стейкхолдерів, влади та бізнесу, соціально-економічний розвиток громад, регіональний розвиток вивчали Бушуєв С.Д., Бушуєва Н.С., Кошкін К.В., Чернов С.К., Медведєва О.М., Рач В.А., Чумаченко І.В., Кононенко І.В., Гогунський В.Д., Данченко О.Б., Колесник К.К., Зачко О.Б., Тесля Ю.М., Білощицький А.О. та інші. Серед іноземних науковців вагомі внески мали праці Е.Фрімана, П. Данселмі, Р. Аскофа, Р. Гранта, які в своїх роботах порушили проблемні питання теорії стейкхолдерів. Крім того багато авторів предметом дослідження обирали саме «event», наприклад, С.Лемер, Джо Голблат, Ульріх Хальцбаур Едвін Йетингер та Бернхард Кнаузе.

Метою даного дослідження є аналіз основних принципів моделювання життєвого циклу проекту та визначення особливостей взаємодії зацікавлених сторін при реалізації event-проектів.

Основна частина

Введення в дію ряду проєвропейських реформ продемонструвало неготовність українських інституцій до відповідальності, а разом з тим і до вирішення великої кількості питань, що були передані на місцеві рівні разом із фінансуванням. Великою перешкодою для швидкого реагування на адміністративні перетворення є непохитна бюрократична система, яка дуже повільно та неохоче реагує на зміни. В бізнес-середовищі трансформаційні процеси проходять швидше, особливо для представників малого інноваційного підприємництва, які вбачають появу нових можливостей для власного бізнесу. Досвід європейських країн демонструє швидкий розвиток економіки саме за рахунок малого підприємництва, який забезпечує значну частину місцевого бюджету. Наприклад, малий та середній бізнес в Японії охоплює близько 80% від всіх підприємств, у Великобританії та Італії - більше 90% [1].

В останні роки український бізнес все частіше стає проектно-орієнтованим. Насамперед, це пов'язано з великими ризиками, які супроводжують підприємницьку діяльність, в тому числі фінансовими; по-друге, потребою проактивного управління проектами [2], що реалізують невеликі українські компанії.

Проектно-орієнтовані невеликі компанії часто при реалізації проектів вирішують саме проблеми користувачів адміністративних послуг, нерідко дублюючи функції органів місцевого самоврядування. Наприклад, державні та приватні заклади вищої освіти України, лікарні та лабораторії, нотаріуси, автошколи, міграційні служби тощо. Якщо раніше ці дублюючі надавачі послуг з боку державних органів та бізнесу знаходили кожен своїх споживачів, а у випадках взаємозалежності один від одного, були незалежними зацікавленими сторонами одного проекту, то сьогодні особливої уваги заслуговують саме спільні проекти малого бізнесу з органами місцевого самоврядування для задоволення потреб споживача.

Складність реалізації спільних проектів органів місцевого самоврядування з малим бізнесом полягає у різних системах управління проектами. Державні органи для проектів частіше використовують каскадний принцип при реалізації проектів (рис. 1).

Рисунок 1 – Каскадний принцип моделювання проектів [3],

Причини вибору органами місцевого самоврядування зазначеного принципу моделювання проектів пояснюється залученням великої кількості учасників до проекту, ретельним плануванням та обговоренням кожної роботи та відповідно великими строками виконання таких проектів. При цьому найчастіше

використовують методологію P2M [4], при формуванні пакету робіт для кожної зі стадій життєвого циклу проекту (рис.2).

Рисунок 2 – Моделювання проекту відповідно до методології P2M [4]

Малий бізнес при реалізації проектів все частіше використовує гнучкі принципи моделювання (рис. 3), при чому не лише в ІТ-сфері [5]. Це викликано необхідністю швидких змін та адаптації до ринкових трансформацій.

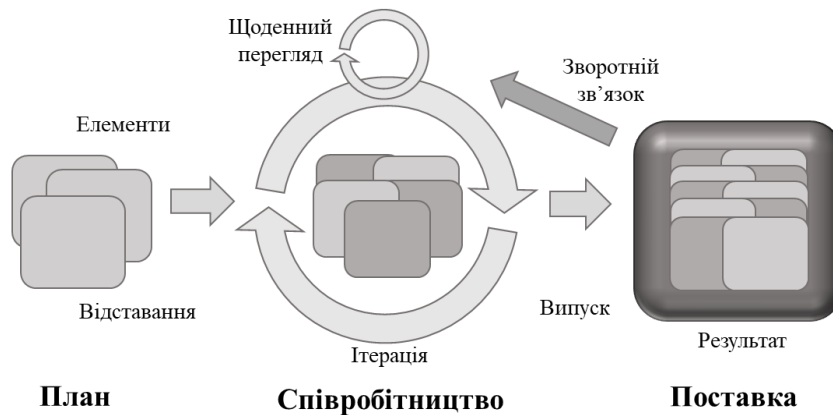

Рисунок 3 – Agile (гнучкий) принцип моделювання проектів [6]

Невеликі проектно-орієнтовані компанії позбавлені складних організаційних структур управління з обов'язковим погодженням змін на кожній ієрархічній ланці існуючої адміністративної моделі.

Реалізація спільних проектів державних органів з малими проектно-орієнтованими підприємствами вимагає поєднання традиційного та інноваційного підходів до управління проектами. Розглянемо особливості реалізації таких проектів на прикладі event-проекту. Зараз реалізація будь-якого масштабного проекту супроводжується промоційними заходами, які за своїм змістом є окремим event-

проектом. Сам термін «івент» ще не зареєстрований в україномовних етимологічних словниках, його запозичили з англійської мови, де це слово означає «подію». Отже, event-проект – це подія, яка має задум, план реалізації, обґрунтування та економічні розрахунки, а також результатом якої є проведення певного заходу для досягнення поставленої мети [7]. Таким чином, event-проект має всі ознаки проекту, проте, має і свої особливості. Найскладнішими в реалізації зазначених проектів є узгодження цілей/інтересів зацікавлених сторін проекту, оскільки присутні індивідуальні рішення та суб'єктивне сприйняття під час реалізації проекту.

Мабуть перше, що спадає на думку, коли чуєш про event-проект, це весілля. Сьогодні весільна індустрія є досить успішною, але формат її заходів значно змінився за останні роки. Даний вид діяльності можна розглядати в трьох напрямках: індустрія, бізнес та психологічно-фізіологічна потреба людей. Створення нової ланки суспільства – кінцевий результат всіх стейкхолдерів весільної індустрії. Для досягнення максимальної вигоди та збільшення цінності самої події, всім учасникам event-проекту необхідна тісна взаємодія та гнучке реагування на коригування потреб замовників послуг.

Слід зауважити, що протягом останніх років з'явилася велика кількість таких проектно-орієнтованих організацій, як event-агенства, що надають послуги з підготовки та проведення весілля «під ключ» [8]. Наприклад, в м. Суми перші event-агентства з'явилися близько десяти років тому. Сьогодні таких організацій, які надають послуги з організації не лише весіль, ювілеїв, корпоративів, але й міських заходів, вже більше двадцяти. До їх обов'язків відноситься комплексна організація та координація заходів від ідеї до втілення. Загалом, якщо розглянути весілля, як event-проект агентства можна виокремити його два основні етапи (рис. 4).

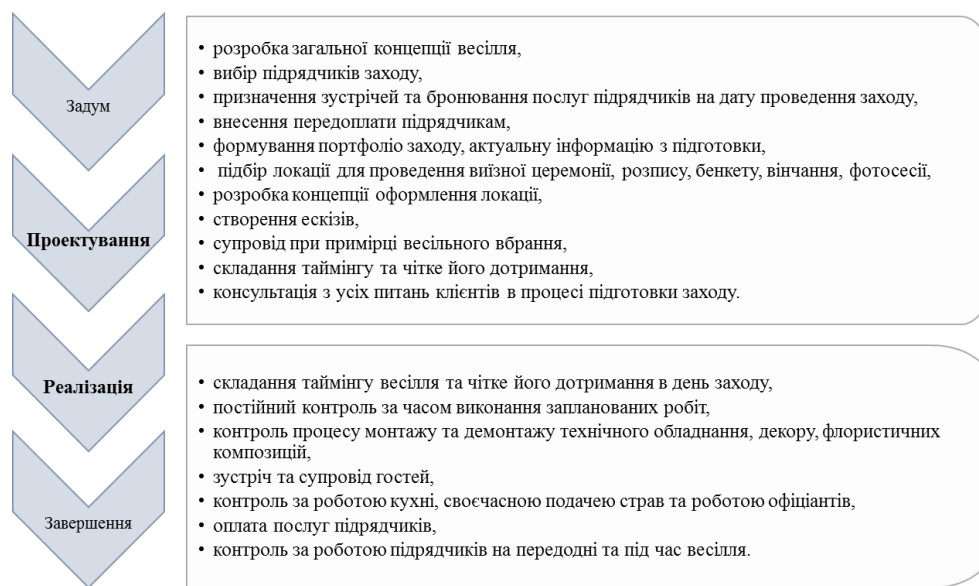

Рисунок 4 – Основні етапи життєвого циклу event-проекту (весілля)

Професійні event-агенства в своїй діяльності в переважній більшості використовують гнучкі методології, що дозволяють їм швидко реагувати на зміни в потребах клієнтів та знижувати рівень невизначеності.

Тобто за своєю сутністю вони найчастіше використовують AGILE-методологію (рис. 5), яка дозволяє вносити зміни навіть на завершальних стадіях проекту та постійно шукати можливості для підвищення ефективності своєї роботи [9, 10].

Одним із найпопулярніших проєктів event-агенств безумовно є весілля. Основними стейкхолдерами даного проєкту зазвичай є молодята, батьки молодят (замовники та інвестори), event-агенства та органи реєстрації актів цивільного стану (РАЦС). При цьому популярність на урочисту частину реєстрування шлюбу в РАЦСі з кожним роком знижується, а кількість виїзних церемоній весілля з ведучим навпаки збільшується, враховуючи при цьому, що саме свідоцтво має бути отримано безпосередньо молодятами в РАЦСі. Саме тому в останні роки спостерігається тенденція реєструвати шлюб та святкувати весілля в різні дні. Як правило реєструють шлюб на передодні весілля, а в день весілля організують виїзну церемонію, під час якої ведучий урочисто вручає молодятим свідоцтво про шлюб. Тобто сьогодні існує часткове задоволення потреб споживачів при організації весіль, оскільки молодятим потрібно узгоджувати роботи РАЦСу та event-агенства, що, в свою чергу, ускладнює процес планування. Для вирішення цієї проблеми необхідно налагодити взаємодію між РАЦСом, який здійснює реєстрацію шлюбу відповідно до чинного законодавства [11] та event-агенством, що виконує організаційну функцію (рис.5)

Рисунок 5 – Взаємодія основних стейкхолдерів при реалізації проєкту (весілля)

Варто зазначити, що станом на сьогодні event-агенства та РАЦС мають різні системи управління. Найбільші відмінності полягають в швидкості реагування на зміни при реалізації спільних проєктів в бюрократичній та проєктно-орієнтованій організації. В той же час, продукт проєкту буде мати більшу цінність для споживача за рахунок спрощення планування та зменшення термінів проведення заходу.

ВИСНОВОК

У роботі розглянуто складність та специфічність реалізації event-проєктів, їх життєвий цикл, а також особливості взаємодії зацікавлених сторін при реалізації event-проєктів. Запропоновано запровадження спрощеного механізму взаємодії державного органу реєстрації актів цивільного стану, споживачів та event-агенства при реалізації event-проєктів з метою підвищення цінності продукту проєкту.

SUMMARY

The article considers the complexity and specificity of the event-projects implementation, their life cycle as well as the specific features of the interaction of stakeholders during the event-projects implementation. It was suggested to introduce a simplified mechanism of interaction of the state civil registration agency, consumers and event-agency during the event-projects implementation with aim to increase the value of the project product.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Мареніченко В.В. Механізми реалізації державного регулювання якісного розвитку малого та середнього бізнесу в Україні [Електронний ресурс] / В.В. Мареніченко // Дніпро. – 2017. – Режим доступу: https://www.dsau.dp.ua/ua/page/photo/dis_marenichenko.pdf
2. Бушуева Н.С. Системная формализация управления проектами в рамках проактивного похода к развитию организаций / Н.С. Бушуева, Л.Д. Мысник, М.Н. Алексеенко // Управління проектами та розвиток виробництва. – Збірник наукових праць. – №2. – 2009. – С. 5-11
3. Каскадная модель (Waterfall model) [Електронний ресурс]. – QALight. – Режим доступу: <https://qalight.com.ua/baza-znaniy/kaskadnaya-model-waterfall-model/>
4. P2M Bibelot/English version (Overview of P2M Third Edition) [Електронний ресурс]. – Project Management Association of Japan, March 2016 – Режим доступу: [https://www.pmaj.or.jp/ENG/p2m/p2m_guide/P2M_Bibelot\(All\)_R3.pdf](https://www.pmaj.or.jp/ENG/p2m/p2m_guide/P2M_Bibelot(All)_R3.pdf)
5. Чумаченко І.В. Теоретичне підґрунтя використання інформаційної технології адаптивного управління проектами та програмами // Чумаченко І.В., Мартиненко О.С., Гусєва Ю.Ю. – КНУБА: – Режим доступу: <http://urss.knuba.edu.ua/files/zbirnyk-32/4.pdf>
6. Agile, iterative, lean – what does it all mean?- Electronic resource. – Available at: <http://empireone.com.au/agile-iterative-lean-development-what-does-it-all-mean/>
7. Маркетинговий словник [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.marketch.ru/marketing_dictionary/marketing_terms_i/event/
8. Весілля «під ключ» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://msvyato.com/vesillya-pid-klyuch>
9. Основні принципи Agile-маніфесту. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://agilemanifesto.org/iso/uk/principles.html>
10. Чумаченко І.В. Стратегічний розвиток складних систем в методологіях управління проектами та програмами // Чумаченко І.В., Хвостіченко В.В., Ларіна С.О., Кадикова І.М. – КНУБА: – Режим доступу: (<http://urss.knuba.edu.ua/files/zbirnyk-32/5.pdf>)
11. Закон України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану» № 5492-VI від 20.11.2012. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2398-17>

Надійшла до редакції 15 червня 2018 р.